

Таким чином, симуляційні технології у навчанні лікарів-інтернів застосовуються як складова частина практичної підготовки, засіб формування клінічного мислення та професійних компетенцій. Також, проведення симуляційних сценаріїв з надання невідкладної допомоги в інтернатурі є досить ефективним механізмом щодо підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка».

#### **Список використаних джерел**

1. Старец Е.А., Котова Н.В., Лосева Е.А., Федоренко О.В. Симуляционное обучение в педиатрии и неонатологии: оценка, распознавание и стабилизация неотложных состояний у детей. Здоровье ребенка. 2018. ;4 (Том 13). – С. 405-410.
2. Наказ МОЗ України № 225 від 28.03.2014 р. Уніфікований клінічний протокол "Початкова, реанімаційна і післяреанімаційна допомога новонародженим в Україні".
3. Sørensen JL, Ostergaard D, LeBlanc V, et al. Design of simulation-based medical education and advantages and disadvantages of in situ simulation versus off-site simulation. BMC Med Educ. 2017 Jan 21;17(1):20.

### **ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ АУСКУЛЬТАТИВНОГО ТРЕНІНГУ З ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ**

**Коренюк О.С., Скрябіна К.В., Маковійчук О.А.**

*ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпро*

Метою вищої освіти є підготовка високоосвічених і конкурентоспроможних фахівців на основі формування у них знань, умінь, навичок, а також активізації інтелектуального, морального і творчого розвитку особистості [1,2]. Реформування вищої медичної освіти вимагає пошуку нових методик для підготовки студентів, які були би професійно компетентними [3].

На жаль, останнім часом помічена тенденція до зниження рівня володіння професійними навичками серед молодих фахівців. Вагомою проблемою, яка призводить до погіршення освоєння методиками обстеження пацієнта, є скорочення годин з дисципліни, а також перепони щодо обстеження пацієнтів біля ліжка хворого, серед яких як і сама відмова пацієнта, так і існуюча сьогодні епідеміологічна ситуація [4,5].

Тому найважливішими завданнями сучасної додипломної медичної освіти є створення умов для якісної підготовки висококваліфікованих медичних працівників [3,5]. В останні роки все більшого поширення набуває симуляційне навчання як один із шляхів створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій для підготовки фахівців інноваційного типу. Використання симуляційної техніки дозволяє досягти максимально можливого ступеня реалізму при імітації різноманітних клінічних випадків та відпрацюванні практичних навичок. Саме симулятори можуть багаторазово і точно відтворити важливі клінічні сценарії і можливість адаптувати навчальну ситуацію під кожного студента [1,3].

Не менш важливим є розвиток так званих нетехнічних навичок – здатності приймати рішення, лідерських та організаторських якостей, навичок командного спілкування, підтримки та ін. Сучасні вимоги до якості вищої медичної освіти передбачають підвищення мотивованості студентів, в тому числі, за рахунок впровадження в навчальний процес нових форм викладання і навчальних методик [6,7].

Для покращення оволодіння навичками аускультативної та розвитку клінічного мислення співробітники кафедри пропедевтики дитячих хвороб Державної медичної академії впровадили аускультативний тренінг за участю студентів 3-го курсу медичних факультетів. Для тренінгу застосовували аускультативні муляжі, які здатні імітувати різні дихальні шуми, а також, заздалегідь підготовлені клінічні карти пацієнтів та бланки для відповідей.

Під час проведення тренінгу учасники діляться на команди по шість осіб. Тренінг складається з декількох етапів. Під час першого етапу команди повинні вислухати віртуальних пацієнтів, роль яких виконують аускультативні муляжі з різними захворюваннями органів дихання. Кожен віртуальний пацієнт має своє ім'я. Аускультативні дані учасники записують в бланки для відповідей. Під час наступного етапу учасникам видаються клінічні карти пацієнтів з описом скарг, анамнезу захворювання та даних об'єктивного обстеження без зазначення прізвищ, а лише з порядковим номером.

Метою цього завдання є співставити ім'я пацієнта з відповідною клінічною картою, для чого правильно мають бути визначені дихальні шуми в кожного пацієнта та зроблений висновок за клінічними картками. Успішність виконаного завдання студенти можуть перевірити за допомогою ключового слова, яке має утворитися при складанні перших літер прізвищ пацієнтів, якщо їх розкласти за порядковим номером клінічних карток.

В процесі активної роботи усім учасникам вдалося виконати умови завдань, відчувати себе професійною командою, отримати сертифікати учасників з додатковими балами.

Висновки. Аускультативний тренінг допоміг зацікавити студентів до командної роботи, зрозуміти важливість відпрацьовування практичних навичок, сприяв розвитку клінічного мислення, а також мотивував студентів до подальшого навчання дисципліни. Впровадження нових симуляційних методик, зокрема і аускультативного тренінгу, у навчальний процес на кафедрі пропедевтики дитячих хвороб можливо навіть при дистанційній формі навчання, але у дещо модифікованій формі.

#### **Список використаних джерел**

1. В. В. Артеменко В. В. Симуляционное обучение в медицине: международный и отечественный опыт / В. В. Артеменко, С. С. Семченко, О. С. Егоренко [и др.] // Одеський мед. журн. - 2015. - № 6 (152). - С.67-74.
2. McGaghie W. C. Mastery Learning: It Is Time for Medical Education to Join the 21st Century // Acad. Med. - 2015. - Vol. 90 (11). - P.1438–1441. doi: 10.1097/ACM.0000000000000911.
3. Корда М.М. Симуляційне навчання у медицині – складова частина у процесі підготовки лікаря-спеціаліста /М. М. Корда, А. Г. Шульгай, С. Й. Запорожан, М. Ю. Кріцак // Медична освіта. - 2016. - № 4. - С.17-20. doi: 10.11603/me.2414-5998.2016.4.7302.
4. Ілащук Т.О. Симуляційні технології навчання при вивченні пропедевтики внутрішніх хвороб / Т. О. Ілащук, Л. В. Мікулець // Медична освіта. - 2017. - № 2. - С.9-11. doi: 10.11603/me.2414-5998.2017.2.7882
5. Ильченко С.И. Анализ уровня знаний по детской пропедевтике, преподаваемой на младших курсах среди молодых врачей / С.И. Ильченко, Т.В. Ярошевская, Е.В. Скрыбина, Н.Н. Крамаренко // ScienceRise: пед. образование. -2018. - №7(27). - С.28–32. doi: 10.15587/2519-4984.2018.153376

6. Ільченко С. І., Мишина Н. В., Єфанова А. О. Стан домінуючих мотивів навчання студентів на кафедрі пропедевтики педіатрії // Здоров'є ребенка. 2017. - №12. - С.188–192. doi: 10.22141/2224-0551.12.2.2017.99779.
7. Шакуров А. А. Методико-педагогические условия формирования профессиональных компетенция у студентов современного ВУЗа // Методика преподавания в высшей школе. - 2016. - № 5 (19-1). - С. 163–168.

## **ДИТЯЧА ТОКСИКОЛОГІЯ В КЕЙСАХ: ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ СЦЕНАРІЇВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДІАТРІВ**

**Коротун О.П., Хільчевська В.С.**

*Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Симуляційні технології навчання мають особливе значення для відпрацювання практичної складової компетенцій в педіатрії. Складність і важливість встановлення емоційного контакту не лише з дитиною-пацієнтом, але і з її батьками або представниками з одного боку, та певна обмеженість доступу та контакту з пацієнтом під час навчання біля ліжка хворого, як на додипломному етапі, так і під час безперервного професійного розвитку (БПР) лікарів, значно ускладнює практичну підготовку педіатрів. Це підтверджується постійним зростанням в останні роки застосування симуляційних сценаріїв і тренінгів у підготовці педіатрів та медсестер педіатричного профілю у багатьох провідних медичних університетах світу [1,2,3].

Гострі отруєння хімічної етіології є глобальною проблемою охорони здоров'я в Україні світі [4], причому однією з найбільш вразливих категорій є діти. За даними численних досліджень з різних країн світу [5,6] більше 50% випадків ненавмисних отруєнь, а також смертності з цієї причини, припадає на дітей віком до 6 років, а також підлітків. Водночас, у сучасній системі підготовки педіатрів ці теми подекуди залишаються недостатньо висвітленими.

Метою нашої роботи було проаналізувати досвід та оцінити виклики та перспективи застосування симуляційних сценаріїв для підготовки фахівців педіатричного профілю, зокрема, при вивченні кейсів гострих отруєнь у дітей.

Практичні заняття з використанням симуляційних сценаріїв “Діагностика та надання невідкладної допомоги дитині раннього та підліткового віку з гострим медикаментозним отруєнням” були проведені у межах циклу тематичного удосконалення (ТУ) лікарів “Актуальні питання діагностики та лікування гострих токсикозів у дітей”, а також у рамках очного циклу підготовки лікарів-інтернів зі спеціальності “педіатрія”, на кафедрі педіатрії та дитячих інфекційних хвороб. Для створення сценаріїв були використані реальні клінічні випадки, які викликали труднощі при встановленні діагнозу на етапі первинної педіатричної допомоги. Всі паспортні дані пацієнтів та родин були змінені. Заняття проводились на базі Навчально-тренінгового центру симуляційної медицини Буковинського державного медичного університету. Методологія занять відповідала вимогам [7, 8] та включала вступний інструктаж, проведення власне симуляційного тренінгу із залученням поєднання технологій стандартизованого пацієнта (мати хворої дитини) та тренажеру (програмований манекен дитини раннього та старшого віку), дебрифінг, коротку лекцію з теми заняття та повторне проведення тренінгу зі